

Notitie aanvullend marteronderzoek

BUREAU VERKUYLEN
 T.a.v. K. Willemsen
 Veemarktkade 8
 5222 AE 's-Hertogenbosch

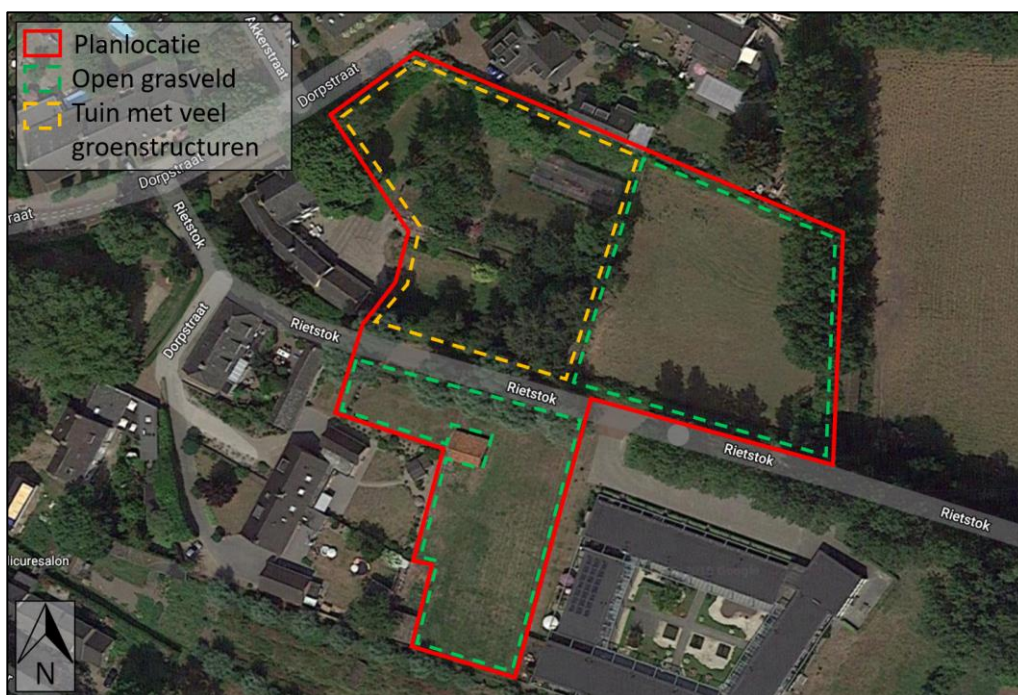
Datum 13 mei 2020
 Kenmerk BE/2020/054/n
 Onderwerp Nader onderzoek naar kleine marterachtigen aan de Rietstok ong. te Gemonde
 Auteur(s) ing. G. Fairhurst
 Collegiale toets ir. T.W.D. Schrader

BLOM ECOLOGIE B.V.
 ADVIES & ONDERZOEK

Zandweg 46
 4181 PM Waardenburg
 t 0418 820 288
 e info@blomecologie.nl
 i www.blomecologie.nl
 KvK 67221904
 BTW 856882999B01
 IBAN NL21RABO0314240683

Aanleiding en doel

Aan de Rietstok ong. te Gemonde zijn twee graspercelen en een woonperceel met (grote) achtertuin gesitueerd. De initiatiefnemer is voornemens de bestaande groenstructuren en graspercelen om te vormen naar ca. 28 woningen. Ter behoeve van het project dienen verschillende bomen en struiken gekapt te worden. Voorafgaand aan de werkzaamheden is door Blom Ecologie B.V. een verkennend onderzoek uitgevoerd naar eventuele knelpunten ten aanzien van beschermde natuurwaarden op 20 december 2019. Uit dit verkennend onderzoek bleek dat de aanwezigheid van kleine marterachtigen niet volledig uit te sluiten is (Brinkbäumer, 2019). Onder de Wet natuurbescherming (Wet nb) zijn kleine marterachtigen als de bunzing, hermelijn en wezel beschermd en geldt er geen vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Uit het verkennend onderzoek bleek dat de beoogde ontwikkeling mogelijk zal leiden tot negatieve effecten op de soorten en dus tot overtreding van Wnb. Derhalve heeft Bureau Verkuylen, Blom Ecologie B.V. de opdracht gegeven om een aanvullend onderzoek middels een marterbox, wildcamera en sporenbuizen uit te voeren om de aan- dan wel afwezigheid van de kleine marterachtigen vast te stellen.

Figuur 1 De planlocatie (rood) betreft twee graspercelen en een tuin met bebouwing.

Kleine marterachtigen

De bunzing, hermelijn en wezel zijn kleine marterachtigen (figuur 2). Deze soorten zijn sterk verbonden aan kleinschalige landschappen met afwisselende structuren als houtwallen, bosschages, begroeide oevers, weides en parken. Afwisselende structuren bieden voldoende dekking en voedsel en zijn van groot belang bij de migratie. Alle drie de soorten zijn roofdieren die vaak dag en nacht actief opzoek zijn naar voedsel als kleine zoogdieren, amfibieën en (jonge) kleine vogels.

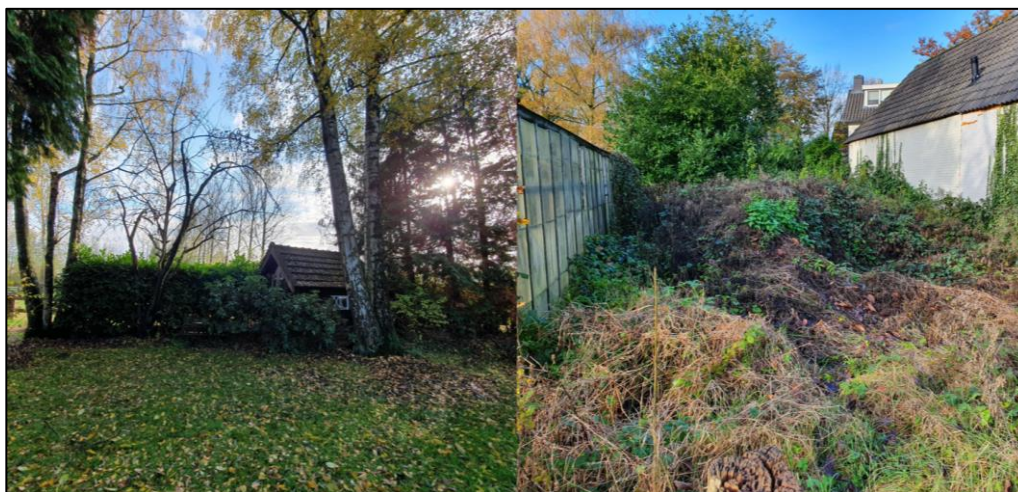
Naast de belangrijke functies als dekking, voedsel en verspreiding moet een geschikt leefgebied ook voorzien in rust- en voortplantingsplaatsen. Droge plaatsen als oude hopen, houtstappels, holle bomen, takkenrillen, strobalen, puinhopen en ook oude schuren en stallen bieden geschikte rust- en voortplantingsmogelijkheden. De voortplantingsperiode van de soorten liggen tussen circa medio april en juni, dit is dan ook een actieve periode van kleine marterachtigen (Bouwens, 2017; Zoogdierverseniging, 2020).

Figuur 2 Links de bunzing en recht de wezel (bron: © Zoogdierverseniging).

Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de rietstok ong. te Gemonde. Het betreft twee graspercelen, één ten zuiden van de Rietstok en één ten noorden van de weg met daarnaast een perceel met een tuin, schuur en planten kas. Het grasperceel ten zuiden van de Rietstok is omheind door kippengaas. De twee percelen ten noorden van de planlocatie zijn omringd door groene hagen, struiken en bomen. Op het woonperceel staat een schuur en een plantenkas welke volledig begroeid is met bramenstruiken (figuur 3).

Figuur 3 De planlocatie betreft drie percelen, waarvan twee percelen een hoge potentie hebben voor kleine marterachtigen door de aanwezigheid van afwisselende (groen)structuren.

Methode en resultaten

Om de aan- of afwezigheid van kleine marterachtigen vast te stellen zijn een marterbox, cameraval en drie sporenbuizen ingezet (figuur 5). De onderzoeksmethoden zijn geplaatst op 'kansrijke' locaties als wissels, tussen de bramenstruiken en langs bomenrijen. Het perceel ten zuiden van de Rietstok had een zeer lage potentie voor kleine marterachtigen en is derhalve niet verder onderzocht (Brinkbäumer, 2019). Het onderzoek heeft plaatsgevonden in de periode van 18 maart 2020 t/m 12 mei 2020.

Figuur 5 Locaties van de marterbox, cameraval en sporenbuizen.

Marterbox en cameraval

De marterbox en wildcamera hebben in de periode van 18 maart 2020 t/m 29 april 2020 beelden opgenomen.

Ten noorden van de planlocatie tussen de bramenstruiken en een laurierhaag is de marterbox geplaatst (figuur 6). Een marterbox is een kist met een buis als opening. De buis leidt naar de binnenzijde waar een lokstof (sardientjes) wordt geplaatst. In de kist zit een camera met bewegingsdetector. Op de camera is een lens met sterkte geplaatst (2+). Deze is ingesteld op de volgende settings: camera (mode), capture: 3, led: low, interval: 2 sec en sensor: auto.

Figuur 6 De marterbox.

De wildcamera is ten midden van de planlocatie geplaatst tussen de bomenrij en haag. Hier lag een 'natuurlijke' wissel waar de camera op is gericht (figuur 7). De camera was eerst ingesteld op video (mode), led: low, Length: 5 sec, interval: 0.6 sec en sensor: high. Deze instellingen zijn veranderd op 15 april 2020 naar: camera (mode), capture: 3, led: high, interval: 0.6 sec en sensor: high.

Figuur 7 De wildcamera (links) en wissel (rechts).

Sporenbuizen

Over een periode van vijf dagen zijn drie sporenbuizen verdeeld over de planlocatie geplaatst voor aanvullende informatie van mogelijke migratieroutes van kleine marterachtigen. Het betroffen twee kleine sporen buizen met een diameter van 10 cm en één grote sporenbuis met een diameter van 15 cm. In de Sporenbuis ligt een witte loopplank met daarop een spons met een mengsel van parafine en houtskool. Wanneer een (kleine) zoogdier hier overheen loopt worden er prenten achtergelaten van de pootafdrukken.

Resultaten

Er zijn geen beelden of sporen van kleine marterachtigen waargenomen.

Op de camerabeelden van de marterbox zijn enkel beelden van de bosmuis waargenomen. Op de camerabeelden van de wildcamera zijn beelden van de bosmuis, huismuis en huiskat waargenomen. Op de planken van de sporenbuizen zijn geen prenten aangetroffen.

Interpretatie resultaten

Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat de planlocatie aannemelijk niet door kleine marterachtigen wordt gebruikt.

- i. De directe omgeving, het buiten gebied van Gemonde, bestaat uit een kleinschalig landschap met voldoende afwisseling van houtwallen, bomenrijen, akkerlanden, grasweides, sloten met begroeide oevers en bosschages. Hierdoor is het aannemelijk dat mogelijk voorkomende kleine marters een ruim verspreidingsgebied hebben en verschillende onderdelen kunnen gebruiken als dekking- en foerageergebied. Hierdoor is het mogelijk dat de planlocatie geen onderdeel uitmaakt van het essentieel leefgebied.
- ii. Op de camerabeelden zijn zeer beperkt waarnemingen gedaan van kleine zoogdieren als muizen, ratten en konijnen. Dit wordt tevens onderbouwt door de afwezigheid van prenten op de planken van de sporenbuizen. Daarnaast is er geen oppervlaktewater aanwezig in de directe omgeving waardoor de aanwezigheid van amfibieën zeer beperkt is. Hierdoor valt een groot deel van het dieet (Bouwens, 2017) van kleine marterachtigen weg waardoor de planlocatie geen belangrijke functie heeft als foerageergebied.

- iii. Doordat de planlocatie aansluit op de bebouwing en infrastructuur van Gemonde, maakt de planlocatie tevens geen onderdeel uit van essentiële migratieroutes. Dit wordt tevens bevestigd doordat op de wildcamera geen waarnemingen en de sporenbus ten midden van de planlocatie geen prenten zijn aangetroffen. Deze lagen op een mogelijke migratieroute doordat hier een 'natuurlijke' wissel lag langs de beschutting van een bomerij en haag.
- iv. Ten slotte heeft het onderzoek plaatsgevonden in de actieve periode van de soorten. Hierbij is het aannemelijk dat mogelijk aanwezige kleine marterachtigen waargenomen zouden worden doordat in deze periode veel migratie- en foerageergedrag plaats vindt.

Conclusie

Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat aanwezigheid van kleine marterachtigen uitgesloten kan worden. Dit wordt onderbouwd door de afwezigheid van waarnemingen en prenten, de ligging van de planlocatie en de directe omgeving.

Blom Ecologie B.V. is van mening dat met de transformatie en realisatie van een woonwijk met circa 28 woningen, waarbij delen van het groen verwijderd worden er geen functioneel leefgebied van kleine marterachtigen als de bunzing, hermelijn of wezel verloren zal gaan. Derhalve is er geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming.

Vervolgstappen

Voor de uitvoering van de beoogde ontwikkelingen is ontheffing van de Wet natuurbescherming niet noodzakelijk t.a.v. kleine marterachtigen.

Literatuur

- Brinkbäumer, M., 2019. Oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna aan de Rietstok ong. te Gemonde. Blom Ecologie B.V., Waardenburg.
- Bouwens, S., 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Provincie Noord-Brabant, 's-Hertogenbosch.

Websites

www.NDFF.nl
www.soortenbank.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.zoogdierenvereniging.nl

Wij hopen u met deze notitie voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

Blom Ecologie B.V.,
ing. Ginger Fairhurst
Auteur

Blom Ecologie B.V.,
ir. T.W.D. Schrader
Collegiale toets

© BLOM ECOLOGIE B.V.
ZANDWEG 46A - 4181 PM WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.